

Història Contemporània de les Dones

Codi: 105803

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500000 Estudis Socioculturals de Gènere	OT	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Carlos Angel Ordas Garcia

Correu electrònic: carlosangel.ordas@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Els propis de les assignatures obligatòries del Grau en Història.

Objectius

Els objectius de l'assignatura són:

- Exposar les problemàtiques històriques de la història de gènere en l'època contemporània
- Proporcionar a l'alumnat els principals eixos analítics que els permetin situar en el temps la situació de les dones i el seu paper en la vida social
- Exposar i analitzar les diferents etapes del procés cap a la modernitat a les societats occidentals i les característiques de la lluita per l'afirmació dels drets individuals i col·lectius de les dones com a ciutadanes
- Dotar a l'estudiant dels recursos instrumentals per desenvolupar les seves capacitats cognitives en torn l'articulació dels gèneres en la història

Competències

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Formular, argumentar i debatre idees pròpies i alienes de manera respectuosa, crítica i raonada.
- Interpretar i explicar la història de les relacions de gènere, la significació de les diferències i els processos de generació de desigualtats en un context de globalització.
- Interpretar i interrelacionar les bases conceptuals de les teories feministes.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
2. Explicar els vincles històrics entre el feminisme i altres moviments contra la desigualtat (afrodescendència, LGBTI, etc.).
3. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
4. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
5. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
6. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
7. Reconèixer els períodes clau de la història del feminisme.
8. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació propi de les disciplines requerides.

Continguts

1. Introducció. El gènere en l'estudi de la història
2. Il·lustració, liberalisme i subordinació de gènere.
3. Burgeses i obreres. El naixement dels feminismes
4. De la *garçonne* a la *pin-up*
5. Els moviments d'alliberament de gènere
6. Feminismes des dels "marges"

Metodologia

La metodologia docent i les activitats formatives poden ser diverses i avaluades en la part i proporció que consideri adequada el professorat. Per exemple:

- Assistència a les classes teòriques
- Assistència als seminaris i sessions de pràctiques
- Lectura comprensiva de textos
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics
- Preparació i realització de presentacions orals
- Estudi personal

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	49,7	1,99	
Seminaris	1,3	0,05	
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	75	3	

Avaluació

*La matèria s'avaluarà a partir de dos models d'avaluació: Avaluació Continuada o Avaluació Única

- Avaluació continuada

Aquesta avaluació implica la realització de tres evidències d'aprenentatge assolides durant el curs. Aquestes consistiran en:

- Realització d'una classe invertida per grup (obligatori per poder optar a la recuperació): 35%
- Treball grupal: 30 %
- Prova escrita individual: 35%

S'avaluarà tota la matèria del curs continguda en les explicacions a classe.

El calendari per les classes invertides i el treball grupal serà acordat entre el/la docent i els i les alumnes durant les dues primeres setmanes del curs.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professorat informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

- Avaluació única

Aquesta avaluació implica una única data d'avaluació que serà confirmada pel/la docent el primer dia de classe. En aquesta data s'avaluaran els continguts teòrics de l'assignatura a partir de tres evidències d'aprenentatge: lliurament d'un treball individual relacionat amb la temàtica del curs, lectura d'una monografia triada pel/la professor/a de l'assignatura i realització d'una prova escrita en base als continguts teòrics de l'assignatura:

- Treball individual (35%)
- Prova sobre la monografia triada (30%)
- Prova escrita (35%)

Les dades sobre el treball individual i la monografia seran explicats pel/la docent el primer dia de classe.

Recuperació

- L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.

- La recuperació consistirà en un examen global de la matèria de l'assignatura i se celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat.
- En cap cas, es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada.
- Podran accedir a la recuperació els estudiants que s'hagin presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a (dos terços) o més de la qualificació final i que hagin tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.
- La nota màxima que es podrà obtenir en la recuperació és de 5 (Aprovat).

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació per l'avaluació continuada i per l'avaluació única.

Revisió

- L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. la professora establirà un horari específic de tutories per procedir al comentari de les activitats d'avaluació realitzades
- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En aquest sentit, la còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) i presentada com original suposa un 0 en la qualificació de l'exercici o prova escrita. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classe invertida	1 Presentació 35%	4	0,16	1, 3, 4, 5, 8
Proves teòriques escrites	1 Examen (35%)	2,5	0,1	2, 5, 6, 7
Pràctiques	1 Treball (30%)	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 6

Bibliografia

- ACEBRÓN, Julian, MÉRIDA, Rafael (eds.): *Diàlegs gais, lesbians, queer. / Diálogos gays, lesbianos, queer*, Lleida, Universitat de Lleida, 2006
- AGUADO, Ana, ORTEGA, Teresa (Eds.), *Feminismos y antifeminismos. Culturas políticas e identidades de género en la España del siglo XX*, PUV, Valencia, 2011.
- AMELANG, James S; NASH, Mary (coords.) *Historia y género. Las mujeres en la Europa moderna*. València: Institució Valenciana d'Estudis i Investigació, 1990.
- ANDERSON, Bonnie S. I ZINSSER, Judith P., *Historia de las Mujeres: una historia pròpia*, Crítica, Barcelona, 1992. 2 vols.
- ARESTI, Nerea: *Masculinidades en tela de juicio: hombres y género en el primer tercio del siglo xx*, Madrid, Cátedra, 2010.
- BALLARIN, Pilar, *La educación de las mujeres en la España contemporánea (siglos XIX-XX)*, Síntesis, 2001.
- BARD, Christine (Ed.), *Un siglo de antifeminismo*, Biblioteca Nueva, Madrid, 2000.
- BOCK, Gisela, *La mujer en la Historia de Europa*, Crítica, Barcelona, 2001.
- BORDERIAS, Cristina (ed.), *La Historia de las mujeres: perspectivas actuales*, Barcelona, Editorial Icaria, 2009.
- CAPEL, Rosa M^a (Comp.), *Mujer y sociedad en España (1700-1975)*, Instituto de la Mujer, Madrid, 1986
- Centro Nacional de Investigación y Documentación Educativa, (C.N.I.E.), *La presencia de las mujeres en el Sistema Educativo*. Madrid: Ministerio de Cultura. Instituto de la Mujer, 1988.

- CHAMOULEAU, Brice (ed.): *De colonialidad. Perspectivas sobre sujetos y género en la historia contemporánea española*, Postmetrópolis, Madrid, 2017
- CUESTA, Josefina (dir.) *Historia de las mujeres en España*. Siglo XX, Instituto de la Mujer, Madrid, 2004, 4 vols.
- DUBY, Georges i PERROT, Michelle, (Dir.), *Historia de las mujeres. El siglo XX*, Taurus, Madrid, 1993, vols. 4 i 5.
- GARRIDO, Elisa (Ed.), *Historia de las mujeres en España*, Síntesis, Madrid, 1997.
- GARRIDO, Luis J., *Las Dos biografías de la mujer en España*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1993.
- HUARD, Geoffroy, *Los antisociales. Historia de la homosexualidad en Barcelona y París, 1945-1975*. Madrid, Marcial Pons, 2014.
- LÓPEZ, Raúl, *Del gueto a la calle. El movimiento gay y lesbiano en el País Vasco y Navarra, 1975-1983*, San Sebastián, Tercera Prensa, 2008.
- MÉRIDA, Rafael, *Manifiestos gays, lesbianos y queer. Testimonios de una lucha (1969-1994)*, Icaria, Barcelona, 2009
- MIRA, Alberto, *De Sodoma a Chueca. Una historia cultural de la homosexualidad en España en el siglo XX*, Barcelona-Madrid, Egales, 2004
- MORANT (Isabel) (Dir.), *Historia de las mujeres en España y América Latina. Del siglo XX a los umbrales del siglo XXI*, Cátedra, Madrid, 2005-2006
- NASH, Mary, *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*, Alianza, Madrid, 2004 (reed. 2012)
- NIELFA, Gloria, *Mujeres y hombres en la España franquista: sociedad, economía, política, cultura*. Universidad Complutense, 2003.
- NÚÑEZ, Clara Eugenia, *La Fuente de la riqueza: educación y desarrollo económico en la España contemporánea*. Madrid: Alianza, 1992
- ORTEGA, Teresa María, MORENO, Mónica, *Historia de las mujeres y del feminismo desde 1945*. Madrid: Síntesis, 2023.
- PÉREZ GARZÓN, Juan Sisinio, *Historia del feminismo*, La Catarata, Madrid, 2011.
- TAVERA, Susanna, et al. (dirs.) *Mujeres en la historia de España: enciclopedia biográfica*. Barcelona, Planeta, 2000.
- TRUJILLO, Gracia. *Deseo y resistencia. Treinta años de movilización lesbiana en el Estado español, 1977-2007*, Barcelona-Madrid, Egales, 2008
- THÉBAUD, Françoise, *Escribir la historia de las mujeres y del género*, Oviedo, KRK, 2014.
- VÁZQUEZ, Francisco, CLEMINSON, Richard, *Los Invisibles. Una historia de la homosexualidad masculina en España, 1850-1939*, Granada, Comares, 2010.

Programari

Cap